

Samenvatting

Het college heeft besloten de gezamenlijke brief van de Zuid-Limburgse colleges van burgemeesters en wethouders aan de Minister van VWS om de noodklok te luiden over de financiële situatie rondom de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties mee te ondertekenen. Gemeenten hebben een aantal wettelijke taken in de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Geconstateerd wordt dat deze taken in Zuid-Limburg extreem onder druk staan. De ambities uit landelijke programma's en wetswijzigingen zijn daardoor moeilijk uitvoerbaar. Ondanks een nauwe samenwerking tussen de gemeenten in Zuid-Limburg en betrokken netwerkpartners dreigt een zeer kwetsbare groep buiten de boot te vallen. Dat kan en mag nooit de bedoeling zijn van beleid waarin de veiligheid en zorg voor gezinnen en betrokkenen voorop staat. Daarom luidt de regio Zuid-Limburg nu de noodklok.

Beslispunten

1. In te stemmen met de namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten opgestelde brief over het luiden van de noodklok over de aanpak van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties aan de Minister van VWS.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 mei 2019:
Conform

1. Aanleiding

Door de Rijksoverheid worden steeds nieuwe eisen en taken bij de gemeenten en Veilig Thuis gelegd met onvoldoende financiële middelen. Hierdoor staan deze wettelijke taken van gemeenten op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling (geweld in afhankelijkheidsrelaties) extreem onder druk. De gemeenteraden hebben de afgelopen jaren hiervoor structureel additionele budgetten ter beschikking gesteld. Desondanks is de ambitie 'geweld hoort nergens thuis' moeilijker uitvoerbaar dan ooit en gaat steeds vaker ten koste van andere taken.

In Zuid-Limburg neemt de casuïstiek snel toe, waarbij bovendien sprake is van een stevige nationale sturing op de taken van Veilig Thuis. Dit heeft een tweeledige, nadelige impact. Enerzijds is de werkelijke financiële impact voor Zuid-Limburg (door de toenemende ernst van de problematiek, maar zeker ook door de landelijk opgelegde maatregelen) vele malen groter dan door het Rijk becijferd en is de regio Zuid-Limburg een zogenoemde 'nadeelregio' door een negatief financieel herverdelingseffect. Dit zet anderzijds de ketensamenwerking onder druk. De goede sfeer van samenwerken en bouwen aan een gezamenlijke aanpak is veranderd in een gesprek enkel over de financiering van Veilig Thuis.

2. Context

Het Algemeen bestuur van de GGD Zuid Limburg (hierna GGD ZL) heeft op 8 april 2019 op advies van de Bestuurlijke Adviescommissie Veilig Thuis (hierna BAC VT) ingestemd met het opstellen van een gezamenlijke brief om de noodklok te luiden over Veilig Thuis en in breder verband Geweld In Afhankelijkheidsrelaties richting de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Ook in de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken van de GGD ZL is hiervan al melding gemaakt (behandeld in uw college op 7 mei 2019).

3. Gewenste situatie

Dat de problematiek voor Zuid-Limburg immens is en een stapeling van opdrachten en kosten is, wordt in de brief uitgewerkt aan de hand van de drie lijnen uit het programma 'geweld hoort nergens thuis':

- Eerder en beter in beeld
- Stoppen en duurzaam oplossen
- Aandacht voor specifieke doelgroepen

De negatieve financiële consequenties voor de regio Zuid-Limburg zijn €6.330.000,- op jaarbasis. Om de regionale opgave én de gemeentelijke taken adequaat uit te kunnen voeren en aan onze wettelijke plichten te voldoen, is een gewijzigd budgettair kader onontkoombaar.

Er is namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten een brief opgesteld met daarin duidelijk beschreven waarom de noodklok wordt geluid. De brief wordt tevens ondersteund door de ketenpartners (Politie, OM, Veiligheidshuizen, welzijnsinstellingen en de Vrouwenopvang). Het AB van de GGD ZL vraagt conform afspraak om uw instemming met deze brief en het verzoek om deze brief te ondertekenen op dinsdag 28 mei 2019. De brief zal vervolgens worden aangeboden aan de Minister van VWS.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Dat geweld in afhankelijkheidsrelaties, te weten huiselijk geweld, kindermishandeling maar ook vormen van mensenhandel en ouderenmishandeling, een negatief effect hebben op de gezondheid is evident. Niet alleen acute risico's en gezondheidsgevaaren, maar zeker ook de negatieve lange termijneffecten zijn groot.

5. Effect op de openbare ruimte

n.v.t.

6. Personeel en organisatie

n.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering

n.v.t.

8. Financiën

De financiering van Veilig Thuis en in breder perspectief geweld in afhankelijkheidsrelaties is een probleem dat in Maastricht en Zuid-Limburg stevig wordt gevoeld. Van de regio als geheel vraagt dit een extra investering van ongeveer 6,3 miljoen euro. Een onrealistische opgave, aangezien vanwege de bestaande druk op de budgetten waar deze investering uit betaald zou moeten worden (Wmo, Jeugd, Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang) er feitelijk geen dekking is voor deze extra kosten.

Programmalijnen 'Geweld hoort nergens Thuis'	Financieel tekort Zuid-Limburg
Eerder en Beter in Beeld	€ 1.600.000,-
Stoppen en Duurzaam Oplossen	€ 4.400.000,-
Aandacht voor Specifieke Doelgroepen	€ 330.000,-
Totaal	€ 6.330.000,-

9. Aanbestedingen

n.v.t.

10. Participatie tot heden

n.v.t.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten opgestelde brief over het luiden van de noodklok over de aanpak van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties aan de Minister van VWS.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De daadwerkelijke ondertekening van de brief zal plaatsvinden op dinsdag 28 mei aanstaande in het stadhuis in Maastricht (wordt door secretariaat wethouder De Graaf-Van Haasen gepland). Hiervoor rijdt de facilitaire dienst van de GGD met de formele brief een ronde langs alle gemeentehuizen in Zuid-Limburg.